ХОВД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Жаргалант сумын 3 дугаар сургуулийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ХОА-2025/025/НА-СТА-ТШ3

Цахим хуудас: www.audit.mn Ховд хот 2025 он	Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор: Х.Болдбаатар Утас: 70433061 Цахим хаяг: boldbaatarkh@audit.gov.mn Аудитын менежер: А.Цэцэгсүрэн Утас:70432545 Цахим хаяг:tsetsegsurena@audit.gov.mn Аудитор: Гэрэлт Хөхийн тэнцвэр аудит ХХК-ны Б.Бадамцэцэг Утас:99062042 Цахим хаяг: gerelthuhaudit@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ХОВД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
84000 Цамбагарав баг, Жаргалант сум, Ховд
Утас: 976-70433061, Факс: 976-70433061
E-mail: khovd@audit.gov.mn

2025.02.25 № 2/61

танай ____________-ны №____________-т

ЖАРГАЛАНТ СУМЫН 3 ДУГААР
СУРГУУЛИЙН ЗАХИРАЛ
Л.ЧУЛУУНБААТАР ТАНАА

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Жаргалант сумын 3 дугаар сургуулийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний үзэж байгаагаар Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт тайлбарласан зүйлсийн үр нөлөөг эс тооцвол 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, тайлант жилийн эцсээрх тэдгээрийн санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу бүхий л материаллаг байдлын үүднээс үнэн зөв толилуулсан байна.

Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар илэрсэн доорх зөрчлүүд нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс давсан бөгөөд дангаар буюу нийт дүнгээрээ санхүүгийн тайланд материаллаг нөлөөтэй боловч өргөн тархаагүй, Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8, 45 дугаар зүйлийн 45.2.1, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.3 дахь заалттай нийцээгүй, санхүүгийн тайлагналын иж бүрэн байх, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна. Үүнд:

- Заалны орлогыг байгууллагын дансаар дамжуулан зарцуулаагүй, хувийн харилцах дансаар дамжуулан зарцуулсан 2,176.0 мянган төгрөг;
- Сүү хөтөлбөрийн зарцуулаагүй үлдэгдэл 10,210.6 мянган төгрөгийг төсөвт төвлөрүүлээгүй;
- Албан хаагчдийн үр дүнгийн урамшууллыг журамд заасны дагуу олгоогүй 1083.2 мянган төгрөг;

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Тайлант онд төрийн албан хаагчдын цалин хөлс нэмэгдсэн, улсын төсвөөс 3,200,909.1 мянган төгрөгийн урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт авч гүйцэтгэлийн үнэлгээнд 56 багшаас 4 багш нь 1-р, 11 багш 2-р, 11 багш 3-р, 16 багш 4-р түвшинд үнэлэгдсэн байна.

БШУГ-аас 180,761.9 мянган төгрөгийн хөрөнгийг хандив тусламжаар хүлээн авч данс бүртгэл тусгасан байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Тайлант онд төсвийн хөрөнгөөр 88,409.2 мянган төгрөгийн хөрөнгө худалдан авч данс бүртгэлд тусгасан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ХҮНДЭТГЭСЭН: ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР: Х.БОЛДБААТАР

1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	6,470,000.00	7,877,400.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	131,349,220.76	180,761,944.00
120009	Бусад орлого	2,742,548.00	72,488,150.00
122	**Тусламжийн орлого**	-	13,543,912.20
122001	Хандив тусламж /дотоод/	-	13,543,912.20
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**2,565,938,500.00**	**3,619,274,869.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	2,253,427,900.00	3,200,909,100.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	2,253,427,900.00	3,200,909,100.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	312,510,600.00	417,522,500.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	312,510,600.00	417,522,500.00
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	-	843,269.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	-	843,269.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**2,613,619,558.69**	**3,789,179,846.57**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**2,613,619,558.69**	**3,789,179,846.57**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	2,481,103,871.22	3,572,375,323.27
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	1,698,442,060.00	2,445,407,498.55
210101	Үндсэн цалин	1,460,555,505.00	2,143,255,415.55
210102	Нэмэгдэл	131,217,495.00	161,533,223.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	45,600,000.00	-
210104	Урамшуулал	61,069,060.00	140,618,860.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	210,500,444.67	300,788,277.73
210201	Тэтгэврийн даатгал	145,644,197.14	208,509,321.60
210202	Тэтгэмжийн даатгал	17,126,523.19	24,581,841.50
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	13,688,018.55	12,525,695.95
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,267,873.69	11,034,283.76
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	30,773,832.10	44,137,134.92
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	308,342,513.53	391,365,950.70
210301	Гэрэл, цахилгаан	10,306,313.53	16,818,490.70
210302	Түлш, халаалт	254,172,600.00	325,316,416.00
210303	Цэвэр, бохир ус	43,863,600.00	49,231,044.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	24,084,527.00	2,930,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	-	2,930,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	24,084,527.00	-
2105	**Нормативт зардал**	-	6,702,700.00
210502	Хоол, хүнс	-	6,702,700.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	2,167,500.00	-
210604	Урсгал засвар	2,167,500.00	-
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	9,951,900.00	48,159,670.17
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,796,900.00	2,400,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	8,155,000.00	45,759,670.17
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	227,614,926.02	377,021,226.12
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	44,850,247.00	123,893,279.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	20,234,700.00	24,674,400.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	162,529,979.02	228,453,547.12
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	132,515,687.47	216,804,523.30
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	132,515,101.00	214,847,974.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	132,515,101.00	187,050,274.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	27,797,700.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	586.47	1,956,549.30
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	586.47	1,956,549.30
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**92,880,710.07**	**104,766,428.63**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	-	0.64
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	-	0.64
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	-	(0.64)
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**92,880,710.07**	**104,766,427.99**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

(Төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**2,575,151,048.00**	**3,699,640,419.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**9,212,548.00**	**80,365,550.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	9,212,548.00	80,365,550.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	6,470,000.00	7,877,400.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	6,470,000.00	7,877,400.00
120009	Бусад орлого	2,742,548.00	72,488,150.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**2,565,938,500.00**	**3,619,274,869.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	2,253,427,900.00	3,200,909,100.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	2,253,427,900.00	3,200,909,100.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	312,510,600.00	417,522,500.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	312,510,600.00	417,522,500.00
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	-	843,269.00
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	-	843,269.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**2,490,189,044.67**	**3,647,732,630.45**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**2,490,189,044.67**	**3,647,732,630.45**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**2,355,034,598.20**	**3,461,025,606.15**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	1,700,216,503.83	2,443,645,380.59
210101	Үндсэн цалин	1,112,038,194.34	1,613,332,280.59
210102	Нэмэгдэл	479,005,652.00	724,675,700.00
210104	Урамшуулал	109,172,657.49	105,637,400.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	208,726,000.84	301,901,164.69
210201	Тэтгэврийн даатгал	144,147,491.09	207,853,700.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	17,143,023.19	24,453,300.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	13,661,618.55	12,226,700.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,103,335.91	12,181,878.13
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	30,670,532.10	45,185,586.56
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	308,342,513.53	391,365,950.70
210301	Гэрэл, цахилгаан	10,306,313.53	15,341,557.76
210302	Түлш, халаалт	254,172,600.00	326,793,348.94
210303	Цэвэр, бохир ус	43,863,600.00	49,231,044.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	4,167,500.00	24,200,000.00
210604	Урсгал засвар	4,167,500.00	24,200,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	12,982,134.00	82,813,470.17
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,796,900.00	30,123,800.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	11,185,234.00	52,689,670.17
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	120,599,946.00	217,099,640.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	99,904,246.00	191,440,240.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	20,695,700.00	25,659,400.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**135,154,446.47**	**186,707,024.30**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	135,153,860.00	184,750,475.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	135,153,860.00	156,952,775.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	27,797,700.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	586.47	1,956,549.30
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	586.47	1,956,549.30
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**84,962,003.33**	**51,907,788.55**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	84,962,003.33	51,907,788.55
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		97,252,801.21
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	97,252,801.21	149,160,589.76

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

(Төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	1,089,808,461.00	887,207,173.72	(377,123,782.79)	1,599,891,851.93
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**1,089,808,461.00**	**887,207,173.72**	**(377,123,782.79)**	1,599,891,851.93
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	208,093,528.57	208,093,528.57
C08	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**1,089,808,461.00**	**887,207,173.72**	**(169,030,254.22)**	1,807,985,380.50
D01	**2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**1,089,808,461.00**	**887,207,173.72**	**(169,030,254.22)**	1,807,985,380.50
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**1,089,808,461.00**	**887,207,173.72**	**(169,030,254.22)**	1,807,985,380.50
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	104,766,427.99	104,766,427.99
D09	**2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**1,089,808,461.00**	**887,207,173.72**	**(64,263,826.23)**	1,912,751,808.49

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

(Төгрөгөөр)

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	3,805,913,000.00	3,644,932,812.15
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	3,805,913,000.00	3,644,932,812.15
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	3,608,354,700.00	3,460,182,337.15
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	2,523,214,500.00	2,442,727,289.72
210101	Үндсэн цалин	1,692,901,400.00	1,597,715,993.97
210102	Нэмэгдэл	724,675,700.00	732,451,165.75
210104	Урамшуулал	105,637,400.00	112,560,130.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	315,401,900.00	301,945,986.56
210201	Тэтгэврийн даатгал	214,473,300.00	207,853,700.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	25,232,100.00	24,453,300.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	12,616,100.00	12,226,700.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	12,616,100.00	12,226,700.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	50,464,300.00	45,185,586.56
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	393,322,500.00	391,365,950.70
210301	Гэрэл, цахилгаан	17,221,300.00	16,822,006.70
210302	Түлш, халаалт	325,312,900.00	325,312,900.00
210303	Цэвэр, бохир ус	50,788,300.00	49,231,044.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	24,200,000.00	24,200,000.00
210604	Урсгал засвар	24,200,000.00	24,200,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	112,464,900.00	90,690,870.17
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	46,360,900.00	38,001,200.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	66,104,000.00	52,689,670.17
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	239,750,900.00	209,252,240.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	214,091,500.00	183,592,840.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	25,659,400.00	25,659,400.00

213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	197,558,300.00	184,750,475.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	197,558,300.00	184,750,475.00
213205	Тэтгэвэрт гарсан иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	169,760,600.00	156,952,775.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	27,797,700.00	27,797,700.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	3,805,913,000.00	3,696,840,600.70
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	3,205,613,300.00	3,200,909,100.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	3,205,613,300.00	3,200,909,100.00
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	417,522,500.00	415,565,950.70
132001	Орон нутгийн төсвөөс	417,522,500.00	415,565,950.70
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	182,777,200.00	80,365,550.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	8,426,500.00	7,877,400.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	79,125,200.00	72,488,150.00
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	95,225,500.00	
4	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		**97,252,801.21**
5	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**		**149,160,589.76**
61	**БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**	1	1
610001	Төсвийн байгууллага	1	1
62	**АЖИЛЛАГСДЫН ТОО**	83	83
620001	Удирдах ажилтан	1	1
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	55	55
620003	Үйлчлэх ажилтан	27	27
63	**СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)**	992	992
630	**ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧИД**	992	992
630001	Төрийн өмчит ЕБС	992	992

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 13,469.8 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрлээ.

Залруулагдаагүй нийт 13,469.8 мянган төгрөгийн зөрчил нь тогтоосон ерөнхий материаллаг байдлын түвшнээс бага хэдий ч илэрсэн заалны орлоготой холбоотой асуудал нь шинж чанарын хувьд материаллаг тул “Хязгаарлалттай” дүгнэлт өгсөн.

Аудитаар нийт 13,469.8 мянган төгрөгийн 3 зөрчил[1] илэрснээс, 12,386.6 мянган төгрөгийн 2 төлбөрийн акт, 1,083.2 мянган төгрөгийн алдаа зөрчлийг арилгах давтан гаргахгүй байх 2 зөвлөмж өгсөн.

3.1 Төлбөрийн акт

3.1.1 Тайлант онд хэрэглэсэн сүү хөтөлбөрийн хүрээнд хэмнэгдсэн зардлыг төсөвт буцаан төвлөрүүлээгүй 10,210.6 мянган төгрөгийн зөрчил илэрсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-т “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, 45 дугаар зүйлийн 45.2-д “Төсвийн захирагчийн төсвийн дараах зарцуулагдаагүй үлдэгдлийг төсвийн хэмнэлтэд тооцохгүй бөгөөд тухайн үлдэгдлийг тухайн шатны төсвийн ерөнхий дансанд төвлөрүүлнэ”, 45.2.1-д “нэгжид ногдох норм, нормативаар тооцон төсвийг нь баталсан ба гүйцэтгэл нь анх тооцсон нэгжийн тоо хэмжээнээс бага бол”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18.1-т “Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ”, 20.2.5-т “дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах” гэсэн заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

<u>Шийдвэрлэсэн нь:</u> Төлбөрийн акт тогтоосон

3.1.2 Орлогын бүртгэлтэй холбоотой асуудал

[1] *Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.*

Илрүүлэлт: Тайлант 2,176.0 мянган төгрөгийн заалны орлогыг хувь хүний дансаар дамжуулан авч санхүүгийн тайланд тусгаагүй байгаа нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4-д "Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлийг заавал бүртгэнэ", 14.4.5-д "бүх орлого" гэж заасантай тус тус нийцээгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төлбөрийн акт тогтоосон.

3.2 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

3.2.1 Цалингийн бүртгэлтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Тайлант онд сургалтын менежер нарт 1,083.2 мянган төгрөгийн ур чадварын нэмэгдэл илүү олгосон нь Боловсрол, шинжлэх ухааны сайд, Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайд, Сангийн сайдын хамтарсан 2021 оны А/35, А10/9 тоот тушаалын 10-д "Улс, бүс, олон улсын амжилт гаргасан бол 25 хувийн нэмэгдэл олгоно" гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Боловсрол, шинжлэх ухааны сайд, Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайд, Сангийн сайдын хамтарсан 2021 оны А/35, А10/9 тушаалыг баримтлан ажиллаж багш, сургалтын менежер нарын ур чадварыг үнэлж олгож байх

3.2.1 Орлогын данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Байгууллага нь хувь иргэдэд заал түрээслэн мөнгөн орлого бүрдүүлж байгаа ч орлогын тооцоог санхүүгийн тайланд бүртгээгүй, орлогод дотоод хяналт хэрэгжүүлээгүй, төрийн сангийн дансанд бүрэн төвлөрүүлээгүй байна.

Энэ нь Сангийн Сайдын 2012 оны 276 тоот "Төсвийн байгууллагын мөнгөн кассын ажиллагааны журам" 3.12. Эрх бүхий ажилтан хураасан орлогоо өөрийн байгууллагын бүртгэлийн дансанд ажлын 1 хоногт багтаан тушааж сар бүрийн эцэст зарагдсан тасалбарын бүртгэл болон орлого цуглуулсан баримтын (зарагдсан тасалбараас өөрт үлдэх хувь) тооцоог гаргаж, тайланг тушаана гэсэн заалтын хэрэгжилт хангагдаагүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Сангийн Сайдын 2012 оны 276 тоот тушаалыг баримтлан заалны орлогын тооцоог анхан шатны баримтад үндэслэн хийж, тухай бүр төрийн сангийн дансанд тушааж, заалны орлогод тавих дотоод хяналтыг бүрэн хэрэгжүүлэн ажиллах

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2025 оны 05 дугаар сарын 20-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

4.1 *Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл*

/сая төгрөгөөр/

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Нийт алдаа, зөрчлийн дүн		Үүнээс:							
		Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн	
				Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
3 сургууль	Сүү хөтөлбөрийн хэмнэгдсэн зардлыг төсөвт төвлөрүүлээгүй	1	10,2	1	10,2						
3 сургууль	Заалны орлогыг байгууллагын дансаар дамжуулан зарцуулаагүй	1	2,2	1	2,2						
3 сургууль	Ур чадварын нэмэгдлийг журамд заасны дагуу бодоогүй	1	1,0					1	1,0		
3 сургууль	Байгууллага нь хувь иргэдэд заал түрээслэн мөнгөн орлого бүрдүүлж байгаа ч орлогын тооцоог санхүүгийн тайланд бүртгээгүй, орлогод дотоод хяналт хэрэгжүүлээгүй, төрийн сангийн дансанд бүрэн төвлөрүүлээгүй байна.	1	0					1	0		
Нийт дүн		**4**	**13,5**	**2**	**12,4**			**2**	**1,0**		